

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 9Csp/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223209680
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223209680.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu A. B., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, XXX XX C. D. právne zastúpeného Mgr. Matúšom Mackom, advokátom, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník proti žalovanému BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO:47 967 692 o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.12.2005, uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, na výkon zrážok zo mzdy žalobcu.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca dňa 11.08.2023 podal na tunajšom súde žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd rozsudkom rozhodol, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.12.2005 na výkon zrážok zo mzdy žalobcu.

2. V podanej žalobe sa žalobca súčasne domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.12.2005 na výkon zrážok zo mzdy žalobcu, do právoplatného skončenia veci samej o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň zamestnávateľovi žalobcu, ktorého len pre časť konania o nariadenie neodkladného opatrenia označil ako žalovaného v 2./ rade povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.12.2005.

3. Žalobu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodňoval žalobca tým, že dňa 30.12.2005 uzatvoril zmluvu o úvere číslo XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou je dohoda o zrážkach zo mzdy. Tvrdil, že súčasťou typovej formulárovej zmluvy so znením vopred pripraveným veriteľom bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená drobným písmom v článku 3 bod 3 zmluvného formulára, pričom v čase podpisovania zmluvy nemal vedomosť, že uzatvára aj dohodu o zrážkach zo mzdy. O jej existencii sa podľa svojho tvrdenia v žalobe dozvedel až z listu zo dňa 10.07.2023, ktorý žalovaný v 1./ rade predložil jeho zamestnávateľovi na vykonávanie zrážok zo mzdy. Uviedol, že dohoda umožňuje, aby žalovaný v 1./ rade vymohol plnenia z nepriateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly a napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie a že žalovaný v 1./ rade diktuje jednostranne výšku dlhu bez odsúhlasenia súdom, pričom žalovaný v 2./ rade ako jeho zamestnávateľ je povinný vykonávať zrážky zo mzdy, ktoré on nemá možnosť priamo zastaviť či obmedziť. Žalobca tvrdil, že jednalo sa v danom prípade o spotrebiteľský úver, preto zmluva o úvere musela obsahovať náležitosti podľa § 4 ods.2 zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom tá neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods.2 písm. a/ a g/ tohto zákona, je v nej nesprávne uvedená hodnota RPMN a absentuje v nej údaj

o úroku a úrokovej sadzbe, čo robí úver bezúročným a bez poplatkov v dôsledku čoho veriteľ nemá nárok na zaplatenie úrokov. Uviedol, že žalovaný v 1./ rade požiadal žalovaného v 2./ rade ako jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy, hoci konečná splatnosť úveru podľa zmluvy o úvere nastala dňa 14.03.2010 a tak suma, ktorú sa žalovaný v 1./ rade snaží prostredníctvom zrážok zo mzdy vymôcť je z dôvodu uplynutia trojročnej premlčacej doby premlčaná. Vykonávaním zrážok zo mzdy by tak dochádzalo k plneniu na premlčanú pohľadávku. Vzniesol námietku premlčania a tvrdil, že dohoda umožňuje žalovanému v 1./ rade vymôcť od neho plnenia, na ktoré nemá nárok. Žalobca poukázal na § 5a ods.1 zákona č.250/2007 Z.z. v znení účinnom od 01.05.2014 a na dôvodovú správu k zákonu č.102/2014 Z.z., ktorým bol novelizovaný zákon o ochrane spotrebiteľa, preto uplatnenie tohto právneho úkonu podľa neho je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným. Podľa žalobcu je dohoda o zrážkach zo mzdy absolútne neplatná, no aj keby dohoda bola platná, tak vzhľadom k tomu, že žalovaný v 1./ rade jej prostredníctvom chce získať premlčanú pohľadávku napriek tomu, že jedná sa o bezúročný a bezpoplatkový úver, je namieste obom žalovaným neodkladným opatrením uložiť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Obava, že žalovaný v 1./ rade zasiahne do jeho majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení sa podľa žalobcu reálne naplnila požiadanim jeho zamestnávateľa o vykonanie zrážok zo mzdy. Preto v záujme predídenia vzniku majetkovej ujmy je dôvodné nariadenie neodkladného opatrenia a to aj voči žalovanému v 2./ rade, ktorého označil ako stranu konania z dôvodu, že Civilný sporový poriadok umožňuje neodkladné opatrenie len vo vzťahu k strane konania, pričom voči žalovanému v 2./ rade ako platiteľovi mzdy si okrem uloženia povinnosti zdržať sa vykonávania zrážok žiadne iné nároky neuplatňuje.

4. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil a pripojil k nej Zmluvu o úvere č.XXXXXXXXXX zo dňa 30.12.2005, žiadosť žalovaného v 1./ rade zamestnávateľovi zo dňa 10.07.2023- výzvu na vykonávanie zrážok zo mzdy, kalkulačku ročného úroku a RPMN pre úver. Pripojil tiež uznesenie NS SR sp.zn.6Cdo/259/2012.

5. Uznesením zo dňa 11.09.2023 č.k.9Csp/20/2023-23 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil povinnosť veriteľovi (tu žalovanému) zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zamestnávateľovi žalobcu (v uznesení označenému ako žalovaný v 2./ rade) povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Keďže svojho zamestnávateľa žalobca označil za stranu sporu len pre časť konania o neodkladnom opatrení s tým, že žiadne iné nároky si voči nemu neuplatňuje, po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o neodkladnom opatrení dňa 28.09.2023 pokračoval súd v konaní už len so žalovaným.

6. Žalovaný sa k žalobe žalobcu vyjadril v písomnom podaní zo dňa 13.09.2023, v ktorom žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Podľa neho žalobca nedostatočne zdôvodnil právny dôvod/titul, na základe ktorého sa domáha uloženia predmetnej povinnosti, pričom samotná skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy je súčasťou formulárovej zmluvy nerobí ju neplatnou. K náležitostiam úverovej zmluvy uviedol, že žalobca v čase jej uzavretia bol právne spôsobilý, s jej obsahom bol riadne oboznámený a musel vedieť, čo podpisuje. Zmluva o úvere spĺňala podľa neho všetky náležitosti, poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 a tvrdil, že zmluva obsahuje správnu výšku RPMN. E. na internete, na ktorú v súvislosti s výškou RPMN poukazuje žalobca podľa žalovaného nemôže byť relevantnou, keďže každá banková inštitúcia má svoje systémy na výpočet RPMN, ktoré zároveň podliehajú kontrole zo strany NBS. Podľa žalovaného ust. § 5a ods.1 písm. a) zák.č.250/2007 Z.z. na ktoré žalobca poukazyval v žalobe v čase podpísania dohody neplatilo, preto ho nemožno aplikovať na daný spor, keďže v našom právnom poriadku sa uplatňuje zákaz retroaktivity. Poukázal na to, že žalobca si slobodne vybral jeho právneho predchodcu napriek tomu, že na trhu je pomerne široký výber iných bankových inštitúcií a produktov a akceptoval vykonávanie zrážok jeho právnym predchodcom, pričom žalobca mal možnosť preštudovať si obchodné podmienky, ktoré banka v súlade s § 37 ods.1 zák. o bankách zverejňuje na svojom webovom sídle. Dohoda o zrážkach nemôže byť podľa žalovaného nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale o uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu pre prípad neplnenia si povinností zmluvnou stranou. Pokiaľ by zákonodarca mal pri implementácii záujem vylúčiť zabezpečovanie spotrebiteľských záväzkov týmto inštitútom, bol by to podľa žalovaného v zákone uviedol, avšak ani gramatickým, ani tým najextenzívnejším výkladom nie je možné dospieť k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľskej zmluve by bola neplatná. Keďže jej účelom je práve uspokojenie pohľadávky aj mimo súdneho konania, je podľa žalovaného absolútne absurdné a v rozpore so základnými princípmi občianskeho práva zdôvodňovať neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy práve jej účelom, ktorým je mimosúdne uspokojenie pohľadávky. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.13Co/994/2013 a rozhodnutie Okresného súdu

Žiar nad Hronom sp.zn.6C/197/2014 a tvrdil, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka nikde neuvádza povinnosť zmluvných strán určiť si výšku zrážok zo mzdy, zákon určuje len jej písomné uzavretie a že výška zrážok nesmie byť väčšia ako pri výkone rozhodnutia. Ochrana spotrebiteľa podľa žalovaného má svoje limity, nemôže byť absolútna, jednostranne ho zvyhodňovať a zbavovať povinností a zodpovednosti ak k plneniu povinností zaviazal sa dobrovoľne s vedomím ich rozsahu. Poukazujúc na rozhodnutie NS ČR sp.zn.23Cdo/1201/2009 tvrdil, že ochranu spotrebiteľa nemožno považovať ako obranu proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti.

7. Žalobca písomnú repliku nepodal.

8. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa žalovaný napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nedostavil. Neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal s tým, že trvá na doterajších vyjadreniach a súhlasí, aby sa na základe listinných dôkazov rozhodlo vo veci. V súlade s ust. § 180 CSP súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti žalovaného, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

9. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní trval na žalobe a dôvodoch, ktoré uviedol v jej písomnom vyhotovení. Námietky žalovaného považoval v celom rozsahu za nedôvodné. Z opísaného a ním preukázaného skutkového stavu je podľa neho evidentné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má viacero nedostatkov a žalovaný prostredníctvom zakomponovanej dohody o zrážkach zo mzdy môže vymôcť aj plnenie, na ktoré nemá nárok. Najlepším dôkazom o tom je samotná skutočnosť, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 30 000,- Sk v roku 2005 a žalovaná spoločnosť výzvou z roku 2023 požiadala zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok na pohľadávku vo výške takmer 2500,- eur. A to napriek tomu, že táto zmluva neobsahuje všetky obligatórne náležitosti, a teda žalovaný by mal teoreticky nárok na vrátenie len nesplatenej istiny z poskytnutého úveru za predpokladu, že táto pohľadávka by nebola premlčaná, čo v danom prípade je. Z uvedeného podľa žalobcu jasne vyplýva, že takto formulovaná dohoda o zrážkach zo mzdy je v porovnaní s úpravou zákonnou značne nevýhodná pre spotrebiteľa, a teda takto formulovaná dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Táto zmluvná podmienka je taktiež podľa jeho názoru neplatná aj z dôvodu, že žalobca v čase podpisovania zmluvy nevedel o existencii tohto zmluvného ustanovenia, a teda nebolo jeho vôľou uzatvoriť spolu s úverovou zmluvou aj dohodu o zrážkach zo mzdy. V roku 2014 bola prijatá novela zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorá pre platnosť dohody o zrážkach zo mzdy vyžaduje, aby táto dohoda bola v samostatnej listine, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch uzatvorenia takejto dohody a zároveň mal možnosť takúto dohodu odmietnuť. Keďže neexistujú prechodné a záverečné ustanovenia k tomuto § 5 a/ ods. 1, dané zákonné ustanovenie sa taktiež vzťahuje aj na predmetnú vec, a jedná sa o prípad tzv. nepravej retroaktivity, keď zákonné ustanovenie pôsobí aj na takéto právne vzťahy, ktoré boli síce uzatvorené pred prijatím a schválením zákonného ustanovenia, avšak toto ustanovenie pod jeho platnosťou účinnosti sa má na tieto vzťahy aplikovať. Navrhol, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

10. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a s obsahom všetkých písomných vyjadrení strán, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých žalobcom predložených listinných dôkazov, keď vykonanie žiadneho z dôkazov v spore namietané nebolo, pričom žalovaný žiadne dôkazy nepredložil ani nenavrhol a po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav:

11. Žalobca ako dôkaz na svoje tvrdenia predložil súdu tlačivo označené ako „Zmluva o úvere“ (čl.6 spisu). V ňom sú v článku 1. ako zmluvné strany označení Poštová banka a.s., so sídlom Prievozská ul.2/B, 821 09 Bratislava, IČO:31 340 890 a ako klient- dlžník je tam označený žalobca tak, že do predtlačенých kolóniek sú rukou vpísané osobné údaje o žalobcovi, o jeho zamestnaní, o jeho príjme, potom v časti 2. je uvedené „Žiadosť o úver“. Tam je rovnako do predtlačенých kolóniek ponúkajúcich viaceré alternatívy výšky požadovanej sumy úveru (od 15.000,-Sk do 50.000,-Sk) vpísané, že žiadaná maximálna výška úveru je 30.000,-Sk, žiadaná doba splácania úveru že je 50 mesiacov, žiadané že je čerpanie a splácanie úveru v hotovosti. Na spodnej časti predloženého tlačiva je časť 3. označená ako „Zmluva o úvere“ a tam sú uvedené údaje o úvere, a to číslo zmluvy, výška úveru 30.000,-Sk, výška mesačnej splátky 1.024,-Sk, dátum prvej platby do 14.02.2006, dátum každej ďalšej platby k 14. dňu v mesiaci, počet pravidelných mesačných splátok 50, RPMN banky 11,59 % a celková výška nákladov na poskytnutý úver 17.530,03 Sk. V mieste určenom na podpis je uvedené, že žalovaný tlačivo podpísal vo Svidníku dňa 30.12.2005 a právny predchodca žalobcu že tlačivo podpísal dňa 02.01.2006.

12. V článku 3 zmluvy pod údajmi o úvere sa nachádzajú aj body 1 až 5 písané vo forme súvislého textu, bez oddelenia jednotlivých bodov alebo ich označenia a zvýraznenia názvom a tam pod bodom / 3 /

je uvedené, že klient výslovne a neodvolateľne súhlasí so zabezpečením pohľadávky vzniknutej z ZoU dohodou o zrážkach zo mzdy, ako aj s tým, že PB môže požadovať od platiteľa mzdy klienta vyplácanie zrážok zo mzdy v zmysle tejto dohody.

13. Listom zo dňa 10.07.2023 (čl.7 spisu) označeným ako „Vec : predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy. Výzva na vykonávanie zrážok zo mzdy“ veriteľ (žalovaný) adresoval zamestnávateľovi žalobcu výzvu na vykonávanie zrážok zo mzdy zo zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXXXX, pričom v tomto liste žalovaný tvrdil, že je postupníkom pohľadávky z danej úverovej zmluvy, čím vstúpil do všetkých práv pôvodného veriteľa vrátane práva požadovať zrážky zo mzdy. Žalovaný v tomto liste vyčíslil pohľadávku z úverovej zmluvy tak, že táto je vo výške 2.488,48 eur a že je naďalej úročená.

14. Pokiaľ ide o právne posúdenie veci, dohoda o zrážkach zo mzdy ktorej použiteľnosť žalobca žalobou spochybnil obsiahnutá bola v zmluve o úvere. Žalobca tvrdí, že jednalo sa o spotrebiteľský úver podľa zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v tom čase, čo žalovaný nerozporoval. Vychádzajúc z obsahu zmluvy nemožno mať žiadne pochybnosti, že jednalo sa o spotrebiteľský vzťah a spotrebiteľský úver. Keďže pôvodný veriteľ bol bankou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri bolo poskytovanie úverov, pričom zo zmluvy je zrejmé, že sa jednalo o spotrebiteľský úver (žalobca v zmluve bol označený ako fyzická osoba – nepodnikateľ a v zmluve nie je uvedené nič, čo by danú zmluvu v zmysle § 1 ods.2 daného zákona vylučovalo z jeho pôsobnosti), súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase keď malo dôjsť k uzavretiu zmluvy, nakoľko podľa § 25 ods. 1 prechodných ustanovení aktuálneho zákona o spotrebiteľských úveroch (č. 129/2010 Z.z.) právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11.6.2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Vychádzal aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.) a tiež z noriem na ochranu spotrebiteľa obsiahnutých tak vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ako aj v právnych aktoch Európskej únie.

15. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) v znení účinnom ku dňu 02.01.2006, čo je deň v tlačive zmluvy o úvere uvedený ako deň jej akceptácie veriteľom tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

16. Podľa § 2 písm. a) a b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme a zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa § 4 ods.1 a 2 uvedeného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí6) obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

18. Podľa § 4 ods. 4 a 5 tohto zákona pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

7

9Csp/20/2023

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

(5) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

19. Podľa § 23a zákona č.634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

(2) Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu (§ 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov) sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

20. Podľa § 53 ods. 1 a 2 OZ v znení k 02.01.2006 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

21. Podľa § 53 ods. 4 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23. Spotrebiteľské zmluvy sú typické tým, že ich o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov (spotrebiteľia) s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky ich realizácie. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách, spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu. Pre spotrebiteľskú zmluvu je teda charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, pričom nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

24. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

25. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

26. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. Súd, vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania má za to, že žaloba žalobcu je dôvodná v celom rozsahu a preto jej vyhovel, a to z týchto dôvodov.

28. Pred tým než sa súd bude zaoberať samotnou platnosťou a použiteľnosťou dohody o zrážkach zo mzdy je potrebné uviesť, že žalovaný pristúpil k zrážkam zo mzdy na základe danej dohody pre pohľadávku vo výške, ktorá zjavne nemá oporu v úverovej zmluve, nakoľko nesporne zahŕňa aj nároky, na ktoré mu právo nevzniklo (úroky a poplatky za úver). Navyše pre nároky z nej, čo platí aj pre nároky, na ktoré z nej právo vzniklo (istina poskytnutého úveru) platí zákonný zákaz vymáhania z dôvodu premlčania (§ 54a Občianskeho zákonníka), čo samo osebe má za následok, prečo použitie uvedenej dohody žalovaným nemôže obstať a už to bolo dôvodom na konštatovanie dôvodnosti a opodstatnenosti žaloby.

29. Pokiaľ ide o medzi stranami spornú otázku či boli, alebo neboli dodržané náležitosti úverovej zmluvy, žalovaný ako veriteľ nárok vymáhaný prostredníctvom zrážok zo mzdy vyvodzuje z formulárovej

zmluvy o úvere. Ako vyplýva zo zmluvy, z označenia žalobcu z nej, ako aj z jej koncepcie i použitej terminológie typickej pre spotrebiteľské úvery, jednalo sa o dojednanie spotrebiteľského úveru podľa v tom čase účinného zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Nič iné strany ani netvrdili. Predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov právnym predchodcom žalovaného žalobcovi na základe jeho žiadosti zo dňa 30.12.2005. Právny predchodca žalovaného mal poskytnúť žalobcovi finančné prostriedky, ktoré sa tento zaviazal splácať v dohodnutých mesačných splátkach.

30. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predložených listín mal súd za nesporné a preukázané, že predmetné strany chceli uzatvoriť zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keďže predmetom zmluvy malo byť dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov pôvodným veriteľom žalobcovi vo forme úveru.

31. Po preskúmaní obsahu formulára „zmluvy“ súd má za to, že k platnému dojednaniu žalovaným tvrdeného úveru, ktorý by zakladal právo veriteľa na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov spolu s úrokmi a poplatkami nedošlo. Žalobcovi preto v danom prípade vznikla povinnosť vrátiť veriteľovi len to čo od neho dostal. Zo žalobcom predloženého vyhotovenia zmluvy o úvere je zrejmé a je to vyjadrené už aj v samotnom označení jej jednotlivých častí (časť 1. Zmluvné strany, časť 2.-žiadosť o úver, časť.3 zmluva o úvere), že v danom prípade k uzavretiu úverovej zmluvy nemalo dôjsť stretnutím obsahovo zhodných prejavov vôle zmluvných strán v tom istom mieste a čase, ale najskôr žalobca vo Svidníku dňa 30.12.2005 požiadal o úver vyplnením predmetného tlačiva prostredníctvom kolóniek v jeho časti 1 a 2 a následne dňa 02.01.2006 malo dôjsť k schváleniu úveru bankou s vyplnením údajov o schválenom úvere v bode 3 tlačiva. Najskôr teda bola vypísaná žalobcom žiadosť o poskytnutie úveru tak, že táto obsahovala z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere predpokladaných zákonom číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch len výšku úveru (žiadanú žalobcom vo výške maximálne 30.000,-Sk) a potom tam je uvedená už len žiadaná doba splácania úveru 50 mesiacov, spôsob čerpania a spôsob splácania úveru.

32. Vychádzajúc z predložených listinných dôkazov súd nemal za preukázané, žeby medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom bola uzatvorená zmluva o úvere s náležitosťami podľa zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zakladajúca nárok veriteľa na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov spolu s úrokmi a poplatkami. Zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods.1 zákona č.258/2001 Z.z. musí byť uzavretá v zákonom predpísanej písomnej forme, inak je neplatná, čo v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka znamená povinnosť dlžníka vrátiť v takom prípade len to, čo podľa nej dostal, teda istinu úveru titulom vydania bezdôvodného obohatenia. V danom prípade posudzovaná zmluva podľa názoru súdu nebola uzavretá v zákonom predpísanej písomnej forme, lebo prejavy vôle strán síce sú zachytené na listine, ale nie sú obsahovo zhodné, nie sú písomným návrhom a bezpodmienečnou, obsahovo zhodnou písomnou akceptáciou návrhu, teda nemožno vôbec hovoriť o platnom písomnom uzavretí zmluvy, čo je prvý dôvod, prečo nevznikol veriteľovi nároky na úroky a poplatky za úver, ale len na vrátenie jeho istiny.

33. Žalobca žiadal dňa 30.12.2005 o úver vo výške „maximálne“ 30.000,-Sk s dobou splácania 50 mesiacov. Následne po posúdení žiadosti banka dňa 02.01.2006 podpísala doplnený návrh zmluvy o konkrétne údaje, za ktorých mal byť úver žalobcovi poskytnutý (výška úveru, výška mesačnej splátky, RPMN, celkových nákladov úveru, dátumami splátok a pod.). Návrh zmluvy o úvere podpísaný žalobcom však takéto konkrétne údaje vôbec neobsahoval, ale obsahoval iba dva základné údaje - výšku istiny a dobu splácania (bez konkretizácie najmä výškou splátok, výškou RPMN, úroku a pod.). O náležitostiach úverovej zmluvy predpísaných v § 4 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť dohoda strán, obojstranne zhodný prejav vôle, avšak tu bankou podpísaný návrh zmluvy nemožno považovať za akceptovanie návrhu žalobcu podľa § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže obsahoval aj iné ako v žiadosti žalobcu uvedené podmienky. Bankou podpísaný návrh zmluvy tak možno považovať iba za nový návrh, s ktorým žalobca (teda s úverom za takto presne stanovených podmienok) už písomný súhlas na tej istej alebo inej listine neprejavil. Nič také žalovaný nepreukázal ani netvrdil. Takto uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere preto aj z tohto dôvodu trpí nedostatkom písomnej formy, keďže prejavy vôle strán uzavrieť zmluvu určitého obsahu neboli zachytené na jednej alebo dvoch obsahovo zhodných listinách. Veriteľom modifikované zmluvné podmienky neboli žalobcom písomne prijaté, pričom telefonické neodmietnutie či súhlas, alebo konkludentné čerpanie úveru žalobcom nemožno považovať za úkon, ktorým by došlo k akceptácii zmenených podmienok podľa § 275 ods. 4 Obchodného zákonníka, keďže takéto prijatie zmeneného návrhu nevyplývalo nielen z obsahu návrhu, ale ani z obojstrannej praxe strán, ktorá uzatvorením jednej zmluvy ani vytvorená byť nemohla. Ak zákon o spotrebiteľských úveroch v § 4 ods.1 predpisuje písomnú formu zmluvy pod následkom jej neplatnosti nemožno samotné neodmietnutie bankou zmenených podmienok úveru

žalobcom považovať za písomné prijatie zmeneného návrhu, lebo išlo by o obchádzanie zákonného občianskoprávneho pravidla v zmysle § 44 ods.2 Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa.

34. Keďže žiadosť žalobcu o úver obsahovala len výšku žiadaného úveru a dobu splácania úveru, tak je zrejmé, že zmluva o poskytnutí úveru, ktorú mal odsúhlasiť právny predchodca žalovaného v časti 3 predmetného tlačiva zmluvy je zjavne obsahovo iná ako je žiadosť žalobcu o poskytnutie spotrebiteľského úveru, nakoľko na rozdiel od žiadosti žalobcu obsahuje ďalšie údaje ako sú výška splátky, RPMN a podobne.

35. Ak teda právny predchodca žalovaného v časti 3 tlačiva uviedol údaje o úvere v návrhu vôbec neuvedené, nie je možné to považovať za prijatie návrhu predloženého žalobcom, ale za nový návrh. Keďže žalobca tento nový návrh právneho predchodcu žalovaného neodsúhlasil a svojím podpisom nepotvrdil (opak žalovaný nepreukázal), nemožno hovoriť o platnom (t.j. v súlade so zákonom) uzavretí zmluvy. Na platné uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá v zmysle § 4 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch musí mať písomnú formu sa v tomto prípade vyžadoval písomný návrh a obsahovo zhodné písomné prijatie tohto návrhu. Žalovaný nepreukázal ani netvrdil, že by ním navrhnutý obsah zmluvy (ktorý vystavil až následne po podpise žiadosti dlžníkom) bol totožný so „žadosťou“ dlžníka, resp. že by takýto nový návrh dlžník v súlade s § 44 ods. 1 a § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka prijal, teda, že by návrh bol totožný s prijatým návrhom veriteľom a bolo by to urobené písomnou formou. Pokiaľ prijatie návrhu obsahovalo iný obsah, ako bol predložený návrh, išlo o nový návrh a dlžník mal možnosť takýto návrh buď prijať alebo neprijať. Keďže nebolo preukázané, že došlo k obsahovo zhodnému písomnému návrhu a písomnému prijatiu totožného návrhu na uzavretie zmluvy (so všetkými parametrami úveru uvedenými v bode 3 tlačiva), veriteľ mal právo len na vrátenie sumy, ktorú žalobcovi poskytol.

36. Ak by aj návrh a prijatie návrhu boli perfektné, písomné a obsahovo totožné, potom by sa jednalo o bezúročný a bezpoplatkový úver podľa § 4 ods.2 písm. g) zákona č.258/2001 Z.z. a teda na závere o dôvodnosti žaloby by to nič nemenilo.

37. Z ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu, keď malo dôjsť k uzavretiu zmluvy, ktoré súd citoval vyššie vyplýva, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere mala okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 4 ods.2 a 3 ZoSÚ. Absenciu jednej z nich, a to ročnej percentuálnej miery nákladov zákon považoval za tak zásadnú, že ju sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru (§ 4 ods.2 písm. g /).

38. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženého tlačiva, kde má byť v jeho bode 3 „zmluva o úvere“ súd konštatuje, že v zmluve síce je uvedený údaj o RPMN, avšak nakoľko ten nie je uvedený v správnej, požiadavke zákona zodpovedajúcej výške, nemožno na neho prihliadnuť a hľadá sa naň ako keby tam nebol uvedený vôbec (k tomu podporne pozri napr. aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2017 sp.zn.10Co/27/2017, najmä body 36 a 37 jeho odôvodnenia). Účelom § 4 ods.2 a 3 zákona je spotrebiteľa informovať o reálnych, skutočnosti zodpovedajúcich parametroch úveru a jeho právach. To že tam nestačí uviesť akýkoľvek údaj, aby požiadavka zákona bola formálne naplnená, ale korektný, pravdivý údaj je zrejmé aj z toho, že zákon jednotlivé údaje jasne a konkrétne špecifikuje a definuje v § 2 – základné pojmy, pričom aj z § 3 zákona – podmienky ponuky spotrebiteľského úveru vyplýva, že aby účel a požiadavka zákona bola naplnená, musí ísť o pravdivé a úplné informovanie spotrebiteľa, kde údaj o RPMN má kľúčový význam. Po preskúmaní obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že zmluva neobsahuje zákonným spôsobom a správne uvedený údaj o RPMN. Ide pritom o veľmi podstatnú náležitosť zmluvy majúcu vplyv na možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Úver poskytnutý žalobcovi by preto bol bezúročný a bez poplatkov aj keby bola zmluva uzavretá riadne a v súlade so zákonom, čo ako už bolo uvedené nebola.

39. Žalobcom predložená zmluva o spotrebiteľskom úvere má podobu predtlačeneho formulárového tlačiva, pripraveného bankou na jej hlavičkovom papieri. Je teda zrejmé, že aj nedodržanie zákonných náležitostí zmluvy tu ide najmä na vrub veriteľa, ktorý ako profesionál daný formulár pripravil a de facto sám zvolil spôsob, akým sa bude snažiť naplniť náležitosti zmluvy predpísané zákonom. To sa ale v súdnej veci nepodarilo, lebo údaj o RPMN je uvedený nesprávne. Niet pochýb, že údaj o RPMN je nesprávny, lebo ani v zmluve uvedený údaj o celkovej výške nákladov za poskytnutý úver, z ktorého sa pri výpočte RPMN tiež vychádza, (viď § 2 písm. d/ zákona) nezodpovedá realite. Uvedená tam je celková výška nákladov 17.530,03 Sk, avšak pri úvere 30.000,-Sk a 50 mesačných splátkach po 1.024,-Sk je celkovo splatná suma 51.200,-Sk (1.024 x 50) a teda suma celkových nákladov 21.200,-Sk a nie 17.530,03 Sk. Niet tak pochýb, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov, čo samo osebe je dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Takéto zmätočné, vzájomne si odporujúce vyjadrenie náležitostí zmluvy by i pri absencii výslovnej úpravy v zákone o spotrebiteľských úveroch spôsobovalo neplatnosť tejto časti zmluvy v zmysle ustanovení

§ 37 ods.1 a § 41 Občianskeho zákonníka keďže použitie zákona o spotrebiteľských úveroch nijako nevylučuje aplikáciu kódexových ustanovení o vadnosti právnych úkonov (najmä § 37, § 39 Občianskeho zákonníka). Ten istý údaj (celková výška nákladov spojených s úverom) je totiž potom vyjadrený v zmluve dvomi rozdielnymi sumami, a to sumou 17.530,03 Sk pri údají „Celková výška nákladov na poskytnutý úver“ a sumou 21.200,-Sk získanou vynásobením počtu (50) a výšky splátok (1.024,-Sk), teda 51.200,-Sk a odpočítaní výšky úveru (30.000,-Sk), čo má vplyv aj na nesprávne uvedenie údajá o RPMN.

40. Je navyše pravdivé tvrdenie žalobcu, že v zmluve sa nenachádza údaj o úroku, čo v zmysle § 4 ods.5 zákona č.258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy znamená, že veriteľ ho požadovať nemôže.

41. Podľa rozsudku Súdneho dvora– tretia komora z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s., proti E. F., na ktorý tu aj sám žalovaný poukazoval článok 23 smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Podľa názoru súdu nemôže byť pochýb o tom, že neuvedenie správneho, korektného, skutočnosti zodpovedajúceho údajá o RPMN a celkových nákladoch za úver a neuvedenie údajá o úroku môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah jeho záväzku, preto nenapĺňa požiadavku zákona ani Smernice.

42. To, že údaj predpísaný v § 4 ods.2 písm.g) zákona o spotrebiteľských úveroch - RPMN, patrí medzi absolútne najdôležitejšie údaje zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zrejmé už z toho, že je to jediný údaj, ktorého absencia v zmysle zákona č.258/2001 Z.z. bez ďalšieho znamená bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Účelom precizovanej úpravy náležitostí zmluvy v § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľa pravdivo a úplne informovať o parametroch úveru a jeho nákladoch, teda chrániť ho. Nestačí tam uviesť akýkoľvek údaj, aby požiadavka zákona bola formálne naplnená, ale pravdivý, skutočnosti zodpovedajúci údaj. Nesprávny údaj má pre spotrebiteľa rovnakú výpovednú hodnotu ako žiaden údaj, neumožňuje mu porovnať produkt a jeho náklady s ostatnými obdobnými produktmi. Krajský súd v Prešove tento názor potvrdil v rozsudku sp.zn.10Co/27/2017 kde uviedol, cit.“ Vychádzajúc zo zmyslu a účelu právnej úpravy, ktorý odvolací súd popísal vyššie, nesprávne uvedené RPMN má rovnaký následok, ako je neuvedenie, a teda odvolací súd má za to, že zmluva ročnú percentuálnu mieru nákladov neobsahuje. Iba uvedenie správnej výšky RPMN si plní svoj účel pravdivo informovať spotrebiteľa o podmienkach v úverovej zmluve.“

43. O tom, že ide o kľúčový údaj svedčí koniec koncov aj to, že aj po novele súčasného, nového zákona o spotrebiteľských úveroch uskutočnenej zákonom č.279/2017 Z.z. ktorá zohľadňuje závery Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s./Klára Bíróová, a ktorá v nadväznosti naň upravuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a upravuje okolnosti, za ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, a to práve za účelom zabezpečenia súladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len "smernica 2008/48/ES") ostáva správne uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov a uvedenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť podmienkou vzniku nároku veriteľa na úroky a poplatky. Aj po tejto novele sa totiž za bezúročný a bez poplatkov bude považovať úver, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa a ak tam nie je uvedená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

44. Keďže účelom zvýšenej ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských vzťahoch premietnutej okrem iného aj do precizovanej úpravy náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v § 4 ZoSÚ je práve vyvažovanie nerovnováhy spočívajúcej v prevahe dodávateľa ako profesionála pri poskytovaní úverových služieb, tak je zjavné, že uvádzanie náležitostí zmluvy o úvere spôsobom, ktorý je nezrozumiteľný a zavádzajúci, keď napr. tak ako tu je v zmluve nesprávny údaj o RPMN, ako aj o sume celkových nákladov túto nerovnováhu nevyvažuje, ale naopak podstatne prehľbuje na úkor spotrebiteľa a je tak v príkrom rozpore s účelom spotrebiteľskej ochrany.

45. Právny názor súdu o nedodržaní náležitostí zmluvy v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch už nemôže byť pre žalovaného nijako nový, či prekvapivý. V tejto súvislosti súd poukazuje na obdobné spory žalovaného, resp. jeho právneho predchodcu z obdobných úverových zmlúv kde súdy (napr. rozsudok Okresného súdu Bardejov sp.zn.6Csp/122/2016 alebo rozsudok Okresného súdu Revúca sp.zn.6Csp/111/2017, oba zverejnené na webovom sídle MS SR) rovnako dospeli k záveru

o bezúročnosti a bezpoplatkovosti obdobných úverov právneho predchodcu žalovaného z rovnakých dôvodov. Ďalej v tejto súvislosti súd opätovne poukazuje na obdobný spor, v ktorom Krajský súd v Prešove posudzujúc obdobnú zmluvu o úvere uzavretú právnym predchodcom žalovaného – Poštovou bankou, a.s. v rozsudku zo dňa 13.12.2017 sp.zn.10Co/27/2017 uviedol, cit „neuvedenie RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere je sankcionované bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Zmyslom a účelom takejto právnej úpravy v spotrebiteľských úveroch je dosiahnuť priaznivé informovanie spotrebiteľa o poskytnutom úvere, a to v čase uzatvorenia zmluvy. RPMN je podľa preferencie zákonodarcu natoľko dôležitým údajom pre spotrebiteľa, že jej neuvedenie sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Odvolací súd došiel k záveru, ktorý vyčíslil podľa „kalkulačky na výpočet RPMN“ na stránke G. že hoci je v zmluve uvedený údaj 29,78 %, správny výpočet predstavuje RPMN vo výške 32,56 %, keď odvolací súd zohľadnil výšku mesačnej splátky uvedenej v zmluve o úvere v sume 83,29 eur, ako aj počet mesačných splátok 36, s tým, že dátum prvej platby bol určený do 8.10.2012 a dátum konečnej splatnosti úveru 8.9.2015, pričom musí odvolací súd konštatovať, že žalobca nielenže v tejto zmluve uviedol nesprávnu výšku RPMN, ale rovnako aj nesprávnu výšku nákladov spojených s poskytovaním úveru v sume 896,78 eur, keď táto výška nákladov po zohľadnení výšky mesačnej splátky (83,29 eur) a počtu mesačných splátok 36 predstavuje 998,44 eur. Je však potrebné konštatovať, že aj pri zohľadnení výšky celkových nákladov tak, ako to uviedol žalobca v zmluve (896,78 eur), je RPMN vyššia, ako to je uvedené v zmluve o úvere. Vychádzajúc zo zmyslu a účelu právnej úpravy, ktorý odvolací súd popísal vyššie, nesprávne uvedené RPMN má rovnaký následok, ako je neuvedenie, a teda odvolací súd má za to, že zmluva ročnú percentuálnu mieru nákladov neobsahuje. Iba uvedenie správnej výšky RPMN si plní svoj účel pravdivo informovať spotrebiteľa o podmienkach v úverovej zmluve. Dokonca je podľa názoru odvolacieho súdu irelevantné, či zmluva obsahuje vyššiu alebo nižšiu (tak, ako tomu bolo v prejednávanej veci), nesprávne uvedenú RPMN. Cieľom uvedených ustanovení zákona je pravdivo informovať spotrebiteľa, čo sa v danom prípade nestalo. Preto je potrebné z uvedeného dôvodu v zmysle správnej interpretácie zákona považovať úver za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu správne uvedenej RPMN.

46. Keďže žalobca na základe zmluvy mal obdržať istinu vo výške 995,82 eur a žalovaný prostredníctvom zrážok zo mzdy snaží sa vymôcť sumu až 2.488,48 eur, je zrejmé, že vymáha nároky, ktoré nemajú oporu v zmluve, na pohľadávku z ktorej sa majú zrážky viesť. Navyše so splácaním úveru žalobca začal mať dňa 14.02.2006 a skončiť dňa 14.03.2010, kedy mala byť splatná posledná 50-ta splátka, čo znamená, že žalovaný započal zrážky zo mzdy viac ako 13 rokov po splatnosti poslednej splátky a po nadobudnutí účinnosti zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (5.12.2018) a ktorý zaviedol § 54a OZ podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať. Takto prijatá právna úprava zaviedla osobitnú úpravu uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv v reakcii na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy považuje zákonodarcu za opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany podporovať vynucovanie plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Žalovaný nepreukázal ani netvrdil žiadne skutočnosti spôsobujúce predĺženie všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Je preto podľa názoru súdu neprípustné, aby žalovaný obchádzal daný zákonný zákaz tým, že sa k plneniu dávno premlčaného dlhu bude snažiť dostať mimosúdny zrážkami zo mzdy.

XX. Súd poukazuje na to, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom a ak neexistuje hoci len potenciálne riziko vymoženia nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnuť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženia nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia ale spravídla podnikateľ a je značne problematické až na úrovni nezistiteľnosti, kedy tento inštitút obchodník aktivuje.

48. Dohoda o zrážkach zo mzdy má svoju zákonnú oporu v prvej hlave ôsmej časti Občianskeho zákonníka nazvanej záväzkové právo. V piatom oddiele tejto hlavy v rámci zákonnej úpravy zabezpečenia záväzkov je v § 551 obsiahnutá aj úprava inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy. Ide o všeobecnú úpravu vo všeobecnom predpise upravujúcom občianskoprávne vzťahy, t.j. o úpravu ktorá všeobecne platí tak pre režim spotrebiteľských ako aj nespotebiteľských vzťahov. To znamená, že pri

aplikácii tejto úpravy na režim spotrebiteľských vzťahov a spotrebiteľských zmlúv nemožno mechanicky vychádzať len z tejto všeobecnej úpravy, ale je nevyhnutné prihliadať na osobitnú zákonnú úpravu pre tieto vzťahy, jej účel (ktorým je najmä ochrana spotrebiteľa) a špecifiká, keďže súd už uviedol, prečo nemožno mať žiadne pochybnosti o tom, že zmluvou o úvere uzavretou medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného bol založený občianskoprávny spotrebiteľský vzťah.

49. Podľa § 551 ods.1 až 3 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

50. Citované ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka teda výslovne umožňuje zabezpečiť uspokojenie pohľadávky písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Predpokladá sa pritom písomná dohoda, t.j. písomne zachytený stret dvoch skutočne daných, slobodných, vážnych, určitých a zrozumiteľných prejavov vôle. Aj pre túto dohodu platia všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Právny úkon je v ustanovení § 34 Občianskeho zákonníka definovaný ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

51. Z uvedeného vyplýva, že základným predpokladom vzniku právneho úkonu je existencia vôle. Bez vôle preto niet ani právneho úkonu. Zmluva posudzovaná v súdnej veci, uzavretá so žalobcom je ako už bolo uvedené spotrebiteľskou zmluvou, pričom obsahuje aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá vychádzajúc z jej formy a obsahu bola rovnako predformulovaná veriteľom zjavne bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jej obsah alebo ju zo zmluvy vylúčiť (napr. v podobe vyznačenia alternatívy súhlasím – nesúhlasím).

XX. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie teda musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Výslovne to zákonodarcu vyjadril v zákone č.102/2014 Z.z. novelizujúcom zákon č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, konkrétne v jeho § 5a keď s účinnosťou od 1.5.2014 priamou normatívnou úpravou nepripustil zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, s výnimkou prípadu jej uzavretia vo forme osobitnej listiny, ak spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Aj z dôvodovej správy k tejto zmene vyplýva, že zákonodarcu k tejto zmene viedlo zistenie, že všeobecná úprava v Občianskom zákonníku nevyžadujúca schválenie súdom, kde stačí iba jednostranný úkon zo strany predávajúceho vytvára výraznú nerovnováhu medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto je potrebné túto nerovnováhu korigovať. I keď úprava účinná až od 1.5.2014 nie je na danú dohodu aplikovateľná, nič to nemení na tom, že tvrdenie žalobcu o neplatnosti tejto dohody je správne. Vzhľadom na už uvedenú argumentáciu súdu o potrebe preukázania existencie skutočne danej, slobodnej vôle spotrebiteľa „uzatvárajúceho“ takúto dohodu o zrážkach zo mzdy pri posudzovaní ktorej ako interpretačné pravidlo môže podporné slúžiť aj právna úprava účinná od 1.5.2014 je totiž nutné konštatovať, že zakotvenie dohody o zrážkach zo mzdy do formulára zmluvy sa zjavne udialo len z vôle veriteľa bez akejkoľvek možnosti žalobcu takúto dohodu vylúčiť a uzavrieť zmluvu o úvere aj bez takejto „dohody“. Z dohody o zrážkach zo mzdy nevyplýva, žeby žalobca ako spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a o tom, čo vlastne toto dojednanie znamená. Dôkazné bremeno o individuálnom vyjednaní dohody žalovaný neunesol. Zo spôsobu uzavretia úverovej zmluvy je zrejmé, že veriteľ vlastne vopred vnútil (pripravenou predtlačou) konajúcej osobe - žalobcovi aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu v hlavnej sfére jeho záujmu a to uzatvorenie Zmluvy o úvere. Je zrejmé, že ak chcel žalobca dostať spotrebiteľský úver, inú možnosť ako podpísať zmluvu ako celok, vrátane dohody o zrážkach zo mzdy ani nemal.

53. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré

neboli predmetom posúdenia zo strany súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok zo zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Súd má za to, že táto dohoda v podobe akú má v tu posudzovanej veci je neplatná, lebo zjavne nespĺňa podmienku existencie skutočnej slobodnej vôle žalobcu ju uzavrieť (čo ju robí podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatnou) a navyše spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo ju ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve robí takisto absolútne neplatnou podľa § 53 ods.1 a 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase jej uzavretia. Jednostranne vnútené dojednanie o dohode o zrážkach zo mzdy predložené spotrebiteľovi k podpisu bez vysvetlenia možných dôsledkov tejto dohody spočívajúcich v možnosti veriteľa bez súdnej kontroly na základe vlastnej predstavy o výške dlhu siahnuť na príjmy, t.j. základné živobytie žalobcu je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. O tom, že dohodou uzavretej v takejto forme sa vytvára výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa nemožno vôbec polemizovať, keďže aj sám zákonodarca to v dôvodovej správe k zákonu č.102/2014 Z.z. výslovne uviedol ako hlavný dôvod zmeny právnej úpravy s účinnosťou od 1.5.2014.

54. Nie je podstatné, či žalobca bol formulárove, šablónovite, formálne s takým zabezpečením oboznámený, ale podstatné je či ho mohol ovplyvniť a vylúčiť. Nebola preukázaná skutočná vôľa žalobcu zabezpečiť takto svoj záväzok preto ani prípadné oboznámenie žalobcu s ním nič nemení na tom, že nemohol ovplyvniť obsah dojednania o dohode o zrážkach zo mzdy, čo znamená, že nemožno také dojednanie považovať za individuálne dojednané. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa, rovnako prihliadnuc na skutočnosť, že podstatným znakom Dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok z jeho mzdy.

55. Podľa názoru súdu žalobcovi ako spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť bez súdnej kontroly aj zjavne nedôvodné plnenie (aj vzhľadom na vyššie popísaný záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru), na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. Rozsudok C-106/77 Simmenthal).

56. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej užitočného úžitku. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.: „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátneho súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

57. Podľa § 6 ods.3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré
a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,

b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lešť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

58. Predformulované znenie Dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré spotrebiteľ nemal možnosť vylúčiť (napríklad zaškrtnutím alternatívy súhlasím – nesúhlasím) sa dostalo objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom. Pre záver súdu bolo relevantné, že sporná dohoda vzhľadom na jej osobitný význam bola vyhotovená z hľadiska podcenenia jej významu zo strany priemerného spotrebiteľa a umožňuje siahnuť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia, ktoré sú neprijateľné.

59. V danom prípade s poukazom na už uvedenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru žalobca bol povinný vrátiť právnenému predchodcovi žalovaného len to, čo od neho dostal. Dohodou o zrážkach zo mzdy by bez rozhodnutia súdu mal žalovaný možnosť uplatňovať si tak plnenie, na ktoré podľa posúdenia súdu nemá právo. Súd mal za to, že inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy v danom prípade nie je možné poskytnúť ochranu a ponechať žalovanému možnosť, aby si od žalobcu vymáhal finančné prostriedky, na ktoré nemá právo. Žaloba o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy je procesne prípustná, nakoľko každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami.

60. K námietkam žalovaného pokiaľ ide o dôvodnosť a procesnú prípustnosť danej žaloby súd uvádza, že výpočet typov žalôb v § 137 CSP je len demonštratívny a v danom prípade zo samotného zákonného ustanovenia, najmä z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase podania žaloby podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva vyplýva procesná prípustnosť žaloby a aj naliehavý právny záujem spotrebiteľa na tom, aby bolo uložené žalovanému zdržať sa použitia neprijateľnej zmluvnej podmienky, keď aj § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa stanovuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Práve žalobca a jeho majetková sféra je v ohrození neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určil veriteľ svojím jednostranným rozhodnutím. Naliehavý právny záujem je daný, lebo napriek bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a premlčaní nárokov zo zmluvy žalovaný ešte 10.07.2023 zamestnávateľa žalobcu požiadal o zrážky zo mzdy na pohľadávku ktorú evidoval vo výške 2.488,48 eur, ktorá tu za žiadnych okolností nemôže obstať. Bez vyhovenia žalobe nie je neistota žalobcu odstránená. Na podporu svojho záveru o procesnej prípustnosti žaloby súd poukazuje napr. aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.4.2016 sp.zn.14Co/9/2016 podľa ktorého nič nebráni vyhodnotiť dohodu ako neplatnú (§ 53 ods.5 OZ), hoci má základ priamo v znení zákona. Rovnaké závery vyplývajú tiež z rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.4.2016 sp.zn.21Co/191/2015 (rozhodnutia sú verejne dostupné na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR).

61. K procesnej prípustnosti a dôvodnosti takejto žaloby súd podporne poukazuje aj na rozhodnutia Okresného súdu Svidník sp.zn.2Csp/2/2023, Okresného súdu Vranov nad Topľou 11Csp/99/2022, Okresného súdu Bratislava IV sp.zn.9C/47/2021 a Okresného súdu Prešov sp.zn.24Csp/24/2022. Aj z aktuálneho rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn.20Co/39/2023 zo dňa 26.10.2023 ktorým bol potvrdený prvoinštančný rozsudok o povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva procesná prípustnosť takejto žaloby.

62. Nie je podstatné, že momentálne zrážky zo mzdy nepokračujú, keďže nebolo žalovaným tvrdené, žeby vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobcu uskutočnil akékoľvek kroky k ukončeniu zrážok. Pre vyriešenie práv medzi stranami zmluvy, ktoré považujú za sporné alebo pochybné, je potrebné uzatvorenie dohody o urovaní v zmysle ust. § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom v takto podstatných skutočnostiach, akým je obsah napádanej zmluvnej podmienky o dohode o zrážkach zo mzdy, nepostačuje tzv. „džentlmenské vyhlásenie“ žalovaného spočívajúce v prednesení takéhoto nezáväzného džentlmenského vyhlásenia voči druhej zmluvnej strane (k tomu podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.13Co97/2019). Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybnované trvajúcou existenciou neprijateľného dojednaní v právnom vzťahu k dodávateľovi a v tomto slova zmysle je nerozhodné, či aktuálne dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie, alebo či sa spotrebiteľ obráti priamo na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty

v tom slova zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčil (opätovne pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.4.2016 sp.zn.14Co/9/2016). V súdenom spore sa žalobca obrátil na súd so žiadosťou o súdnu ochranu, aby jeho právne postavenie nebolo ohrozované použitím dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá podľa zistení súdu neobstojí. Zabezpečenie stavu právnej istoty v tom slova zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy je preto namieste. V situácii zistenej neprijateľnosti použitia zmluvnej podmienky takej povahy a s tak závažnými dôsledkami, aké môže mať použitie dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré umožňuje bez súdnej kontroly siahnuť na príjmy, teda živobytie žalobcu napriek tomu, že poskytnutý mu bol len bezúročný a bezpoplatkový úver bolo potrebné žalobe žalobcu vyhovieť.

63. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného, k tomu súd uvádza nasledovné. V danom prípade bola postúpená pohľadávka z úverovej zmluvy na žalovaného vrátane všetkých súvisiacich práv, teda aj vrátane zabezpečenia pohľadávky t.j. aj z dohody o zrážkach zo mzdy, napokon dôkazom toho je aj skutočnosť, že žalovaný ako postupník požiadaval zamestnávateľa žalobcu o realizáciu zrážok zo mzdy pričom v uvedenom oznámení sám potvrdil postúpenie mu predmetnej pohľadávky. Preto žalovaný je vecne pasívne legitimovaný v tomto spore. Súd podporne poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 32Csp/193/2018 alebo 7Csp/186/2019, či Okresného súdu Trenčín sp.zn.14Csp/49/2018 (vid' bod 38 odôvodnenia) alebo Krajského súdu v Prešove sp.zn.15Co/45/2019 ako aj 4Co/118/2017 či Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.17Co/22/2019.

64. Pokiaľ ide o vyjadrenie petitu vo forme zdržania sa konania, na ktoré by pri právne bezvadnom právnom stave mal žalovaný nepochybne právo vo vzťahu k § 137 CSP súd uvádza, že zdržovací nárok má preventívnu povahu, pretože smeruje ako proti závadnému konaniu, ktoré rušiteľ už započal a dosiaľ v ňom pokračuje, tak aj proti konaniu, u ktorého vzhľadom k jeho sústavnosti hrozí, že v ňom bude pokračovať. Zdržovacím nárokom, ktorý vo všeobecnosti smeruje do budúcnosti má byť zabránené nielen v pokračovaní protiprávneho stavu, ale aj v opakovaní protiprávneho konania, ktoré bolo jeho príčinou. Extenzívny výkladom možno dôjsť k záveru, že zdržovacím petitom sa možno domáhať aj odstránenia už existujúceho a pretrvávajúceho závadného stavu. Tak je tomu aj v prejednávanej veci, nakoľko je nepochybné a bolo v spore preukázané, že Dohoda o zrážkach zo mzdy už bola predložená zamestnávateľovi žalobcu. To znamená, zdržovací petit už v tomto prípade funkciu preventívnu nemôže mať, ale môže mať funkciu odstránenia závadného stavu. Teda, že na základe právoplatného rozsudku súdu bude žalovaný povinný zdržať sa ďalšieho vyžadovania zrážok zo mzdy, ktoré by mal vykonávať zamestnávateľ žalobcu. Požadovanie uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy je možné považovať aj za formu zapieracej žaloby vlastníka (actio negatoria), ktorou sa vlastník domáha ochrany pred neoprávneným zásahom do jeho vlastníckeho práva.

65. Vzhľadom na všetko uvedené preto súd obranu žalovaného mal za nedôvodnú a žalobe žalobcu vyhovel.

66. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods.1 CSP. V danom prípade bol žalobca plne úspešný, preto podľa § 255 ods.1 CSP mu vznikol nárok na náhradu trov konania. Vzhľadom na uvedené súd v súlade s § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodol v druhom výroku tohto rozsudku tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

67. Vo vzťahu k neodkladnému opatreniu nariadenému tu uznesením súdu zo dňa 11.09.2023 ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážky zo mzdy súd uvádza, že nakoľko žalobe žalobcu vo veci samej bolo v celom rozsahu vyhovené a nakoľko súd v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia jeho trvanie vymedzil do právoplatného skončenia konania vo veci samej, nebolo potrebné žiadne ďalšie samostatné rozhodnutie vo vzťahu k nariadenému neodkladnému opatreniu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.